

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

ในบทนี้จะกล่าวถึงระเบียบวิธีการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ขอบเขตการศึกษา ขอบเขตจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างวิธีการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา และระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาถึงรูปแบบในการใช้ชีวิตนี้ครอบคลุมถึง กิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็น ของวัยรุ่นกลุ่มดังกล่าวที่มีต่อ การขอป้ัง กีฬาและสันทนาการ สถานบันเทิง และการพักผ่อนหย่อนใจ

ขอบเขตประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ วัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 15-19 ที่พักอาศัยในเขต อ.เมือง จ.เชียงใหม่ จากการสำรวจของสำนักงานสถิติจังหวัดในปี พ.ศ. 2540 จำนวนวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 15-19 ปี ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวน 26,627 คน¹⁴

การศึกษานี้ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบโควต้า โดยกำหนดให้สัดส่วนตัวอย่างชายและหญิงเท่ากัน

วิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาในรูปแบบการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้แก่

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถามจากวัยรุ่นกลุ่มเป้าหมาย ตามศูนย์การค้าในเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป

¹⁴ สำนักงานสถิติจังหวัด, สมุดรายนามสถิติจังหวัด ฉบับ พ.ศ. 2540 กรุงเทพฯ, สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2540

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บแบบสอบถาม ทำโดยการสุ่มแบบโควตา (Quota sampling) จากวัยรุ่นกลุ่มเป้าหมาย ตามศูนย์การค้า กาดสวนแก้ว ศูนย์การค้าแอร์พอร์ต ห้างเทสโก้โลตัส และสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ และอุดมศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชน ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ อันได้แก่ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โรงเรียนปิ่นรุ้งรอแยลวิทยาลัย โรงเรียนคาราวิทยาลัย โรงเรียนวัดโนทัยพายัพวิทยาลัย โรงเรียนเทคนิคเชียงใหม่ โรงเรียนอาชีวะเชียงใหม่ โรงเรียนศรีธนาพาณิชยการ โรงเรียนโปลีเทคนิคล้านนา สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยพายัพ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS 10.0 for Windows สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย สำหรับลักษณะคำถามที่มีคำตอบให้เลือก แบ่งเป็น 5 ระดับเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale)¹⁵ คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง, ไม่เห็นด้วย, เฉยๆ, เห็นด้วย, และเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับดังนี้

ระดับความสำคัญ	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
ไม่เห็นด้วย	2
เฉยๆ	3
เห็นด้วย	4
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน เพื่อสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยเป็นดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายความว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง
คะแนนเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายความว่า เห็นด้วย
คะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายความว่า เฉย ๆ
คะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายความว่า ไม่เห็นด้วย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายความว่า ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

¹⁵ สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัว สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนภาพพิมพ์ : 2538, หน้า 108

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา¹⁶

รูปแบบการใช้ชีวิต (Lifestyle) หมายถึง กิจกรรมที่ทำในแต่ละวัน ความสนใจต่อสิ่งรอบข้าง ตลอดจนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวเองและสิ่งรอบตัว หรือรูปแบบที่บุคคลดำรงชีพที่รวมถึงวิธีการใช้จ่ายเงินและใช้เวลา

กิจกรรม (Activities) หมายถึง ปรากฏิริยาที่แสดงออก เช่น การท่องเที่ยว ดูโทรทัศน์ จับจ่ายใช้สอย

ความสนใจ (Interests) หมายถึง ความสนใจในเรื่องราว เหตุการณ์หรือวัตถุ โดยมีระดับของความตื่นตัวเกิดขึ้น

ความคิดเห็น (Opinion) หมายถึงความคิดเห็นที่ใช้เพื่อการอธิบาย แปลความหมาย คาคะเน และการประเมินค่า

ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา

ระยะเวลาในการศึกษา 6 เดือน ระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2544 ถึง เดือน เมษายน 2545

สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการศึกษา

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

¹⁶ อรรถ มณีสงฆ์, เอกสารประกอบการสอนวิชา พฤติกรรมผู้ซื้อ, เชียงใหม่ : ภาควิชาการตลาด, คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2539